

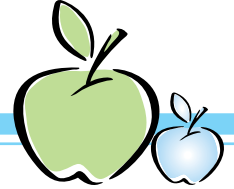
Od Slavenskog Broda do Brazila i Kanade

Ana Dujanović rođena je u Vinkovcima, a veći dio života provela je u Slavonskom Brodu. Preko Save, u Bosanskom Brodu završila je srednju ekonomsku školu i nakon započetog studija ekonomije zaposlila se u "Đuri Đakoviću" gdje je radila osam godina. Kad joj se 1983. godine rodilo treće dijete, sin Jovica, 80-postotni invalid s cerebralnom paralizom, prekida radni odnos i posvećuje se brizi za dijete. Kao mnogi roditelji slične sudbine i ona se okreće suradnji s Udrugom tjelesnih invalida, u kojoj volontira od 1986. godine i punih je dvanaest godina bila dopredsjednica. Prolazi kao i drugi roditelji djece s invaliditetom svoj križni put stalnih

pokušaja unaprjeđenja zdravlja i kvalitete življenja svoga djeteta, ali i senzibiliziranja zajednice ne bi li prepoznala postojanje osoba s invaliditetom i učinila ono što se može kako bi im pomogla. Sudjeluje na različitim susretima, smotrama i svečanostima za osobe s invaliditetom, na radnim sastancima i edukacijama, organizira različite oblike rada unutar udruge, pomaže roditeljima i osobama s invaliditetom. Osobnim djelovanjem i kroz udругu, putem medija ili u osobnim kontaktima upozorava na činjenice, poput arhitektonskih prepreka, jer samo jedna škola u Slavonskom Brodu ima riješen pristup za osobe s invaliditetom, ili na propuste poput dodjela nagrada

osobama s invaliditetom povodom gradskih, županijskih i državnih prigoda, kad organizatori zaborave sačiniti rampu pa nagrađeni ostanu u kolicima ispred dvorane ili iza pozornice na kojoj su trebali, kao i svi drugi, primiti zasluženo priznanje. Diže svoj glas i kada joj sin, poslije završenog školovanja, dolazi po radnu knjižicu i ostaje na ulici, jer se do službenih prostorija u kolicima ne može. Nude joj uobičajeno rješenje, da ona uzme dokument za svoga sina, ali Ana odbija i zahtijeva da službenica izađe van, ako već osoba s invaliditetom ne može unutra. A prije šest godina prvi put saznaje da se i kod nas počelo s boćanjem za osobe s invaliditetom i kakvih sve pomaka poslije

toga može biti. I pokreće boćanje za osobe s invaliditetom i u svojoj udruzi, u Slavonskom Brodu.

Iako postoje različite teorije o tomu, obično se tvrdi da boćanje vuče porijeklo iz stare Grčke, pa se preko Rima širi po cijelom Mediteranu, i dalje. Boćanje za cerebralno oboljele osobe se kao sportska disciplina pojavljuje na Paraolimpijskim igrama održanim 1992. godine u Barceloni, a kod nas od 2001. u Osijeku, gdje je i danas sjedište Hrvatskog saveza boćanja osoba s invaliditetom. Boćanje je za osobe s invaliditetom oblik pomoći i podrške u poboljšanju općeg zdravstvenog stanja, posebno u smanjenju spazama, povećanju preciznosti i izdržljivosti i normalizaciji mišićnoga tonusa, psihosocijalnoj integraciji i jačanju samosvijesti, samopoštovanja i sigurnosti. Poželjno je trenirati najmanje dva puta tjedno po dva sata, a pri donošenju odluke o početku bavljenja boćanjem i u njezinoj provedbi očekuje se stalna, snažna i svestrana roditeljska potpora. U sportskome smislu natjecanja se odvijaju ekipno i u parovima. Vrijedi istaknuti kako je boćanje za osobe s invaliditetom jedan od rijetkih sportova u kojemu muškarci i žene nastupaju zajedno i ravnopravno. Smisao je i suština natjecanja svojom crvenom ili plavom kuglom prići što je moguće bliže maloj bijeloj kugli kao cilju, na ograđenom prostoru igrališta, tehnikama bacanja, udaranja ili otpuštanja kugle uz pomoć pomagala.

Boćanje za osobe s invaliditetom

Boćarski klub "Dan" za osobe s invaliditetom u Slavonskom Brodu djelovao je prve dvije godine kao sekcija udruge, a zatim je 12. ožujka 2003. godine registriran kao samostalna pravna osoba. U klubu je danas osam registriranih sportaša koji redovito treniraju i nastupaju na natjecanjima. Ana Dujanović je trenerica kluba od samoga početka, neko je vrijeme bila i predsjednica, a i danas je okosnica oko koje se sve okreće. Treninzi se odvijaju tri puta tjedno po dva sata, u

sportskim dvoranama Srednje obrtničke škole, odnosno XI. osnovne škole u Slavonskom Brodu. Iako se obično kaže kako je važno sudjelovati i da je svatko pobjednik, a posebno kad je riječ o osobama s invaliditetom, postoji snažan osjećaj želje za pobjedom i dokazivanjem. Kao posebno se uspješna godina u povijesti kluba izdvaja 2005., kad su osvojili 6 zlatnih, 5 srebrnih i 5 brončanih medalja te 4 pehara. Te su godine sudjelovali i na Europskom prvenstvu u Portugalu. Isključivo zahvaljujući svom

U Hrvatskoj trenutno postoje klubovi boćanja za osobe s invaliditetom u Splitu, Zadru, Šibeniku, Rijeci, Puli, Zagrebu, Varaždinu, Požegi, Slavonskom Brodu, Osijeku, Županji i Đakovu. Objedinjeni su u Hrvatskom savezu boćanja osoba s invaliditetom. Ana je i dopredsjednica Saveza, a u njemu djeluje i kao stručna savjetnica. Delegatkinja je u Hrvatskom sportskom savezu invalida i članica Izvršnog odbora Sportskog saveza invalida grada Slavonskog Broda.

dugogodišnjem upornom radu, stalnom učenju i spremnosti da naučeno podijeli s drugima i širi pokret boćanja za osobe s invaliditetom, uvjereni u pogodnosti koje donosi korisnicima, od jeseni 2006. godine Ana Dujanović je trenerica državne reprezentacije. Sa svojim je sportašima u Brazilu sudjelovala tijekom listopada 2006. godine na Svjetskom prvenstvu u boćanju za osobe s invaliditetom, na kojem su nastupili natjecatelji iz 32 reprezentacije. Natjecanje je održano u golemom šatoru na plaži Copacabana, u Rio de Janeiru. Uz uspjeh na Svjetskom prvenstvu, hrvatski su predstavnici mogli obići i dio dalekog i većini nepoznatog svijeta i vidjeti ono što će mnogima zauvijek biti nedokučivo. Nije bilo lako stići do Brazila. Dani i tjedni i mjeseci upornoga treniranja, česta putovanja koja su naporna i osobama bez invaliditeta, povremeni ispadi uzajamne netrpeljivosti koje dijele mnogi sportaši pa i osobe s invaliditetom, a trener ih mora razumjeti i smiriti, usklađivanje treninga

i natjecanja s obiteljskim obavezama, stalna i uporna potraga za sponzorima koji će pronaći smisao u financiranju dijela troškova opreme, putovanja i natjecanja, a iznad svega, ohrabivanje onih sportaša koji ne postižu vrjednije rezultate i sklone su odustajanju, iako i sami prepoznaju da im treniranje i vježba donose brojna i osjetna poboljšanja, tek su dio priče o upornosti, viziji i snazi neophodnoj da se ispuni i ostvari zamišljeno.

I ove se godine nastavlja s treninzima, putovanjima i natjecanjima. Poslije sudjelovanja na Kupu Hrvatske, održanom 21. ožujka u Slavonskom Brodu i uspješnog domaćinstva i organizacije, o ožujku i travnju su na turnirima u Beču, 3. i 4. ožujka, Brnu, 14. i 15. travnja i Pragu, 21. i 22. travnja, te na pripremama u Češkoj od 15. do 20. travnja. A zatim putuju na Svjetski kup u Kanadi, od 8. do 20. svibnja 2007. godine.

Osobe s invaliditetom i uspješni sportaši Mirjana Pintarić iz Zagreba, Igor Radošević iz Varaždina, Marino Vukušić iz Splita, Krunoslav Zujić iz Osijeka, Mihajlo Kovačić iz Darde, Danijel Vučić iz Slavonskog Broda i Marina Pešić iz Zadra i njihova trenerica Ana Dujanović pokušat će i na ovom natjecanju što uspješnije predstavljati Hrvatsku, ali i pobijediti sami sebe, svoja oštećenja i hendikepe, svoju, priznajmo, ponekad i odbačenost od zajednice i zato je sad opravdano reći i onu staru frazu da je važno sudjelovati, jer je već samo sudjelovanje i borba, nemirenje, velika i najveća pobjeda.

Ana je imala pravo. Vrijedilo se boriti i važno je bilo izboriti se. Za sve nas.

Duško Popović

popovicdj@yahoo.com

